

Legea nr. 299 2007 republicată privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni,
publicată în Monitorul Oficial nr. 261 din 22.4.2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR SENATUL

Art. 1

(1) Prezenta lege reglementează:

a) drepturile persoanelor care își asumă în mod liber identitatea culturală română – persoanele de origine română și cele aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, care locuiesc în afara frontierelor României, denumite în continuare *români de pretutindeni*;

b) rolul și îndatoririle autorităților competente din România în domeniul sprijinului acordat românilor de pretutindeni.

(2) Din categoria românilor de pretutindeni fac parte:

a) persoanele aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone existente în statele din vecinătatea României, indiferent de etnonimul folosit;

b) românii emigrați, fie că au păstrat sau nu cetățenia română, descendenții acestora, precum și cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate care prestează în afara teritoriului României activități lucrative.

Art. 2

Prevederile prezentei legi se aplică în conformitate cu principiile suveranității teritoriale, buneii vecinătăți, reciprocității, *pacta sunt servanda*, cu principiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și nediscriminării.

Art. 3

(1) Prevederile prezentei legi se aplică pe baza încheierii de acorduri și programe cu statele în care există persoane prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a) sau de protocoale ale comisiilor mixte bilaterale, respectiv pe bază de reciprocitate și în conformitate cu prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, ale Raportului privind tratamentul preferențial acordat minorităților naționale de către statul înrudit, adoptat la 19 octombrie 2001, și cu recomandările înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, pentru a asigura protecția identității culturale, etnice, lingvistice și religioase a acestora.

(2) Guvernul României analizează periodic situația aplicării prevederilor cuprinse în acordurile și programele în vigoare încheiate cu statele menționate la alin. (1) și a standardelor și documentelor internaționale și europene în domeniul protecției persoanelor aparținând minorităților naționale, la care statele respective sunt parte.

Art. 4

Prezenta lege instituie măsurile-cadru pe care autoritățile române sunt obligate să le adopte pentru:

a) păstrarea, afirmarea și promovarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a românilor de pretutindeni, în conformitate cu standardele și practicile europene și internaționale în materie;

b) dezvoltarea legăturilor cu România ale românilor de pretutindeni, prin asigurarea unui cadru adecvat de afirmare identitară și a spiritualității românești specifice a acestora, în conformitate cu legislația română, precum și cu normele europene și internaționale relevante;

- c) sprijinirea organizațiilor și asociațiilor culturale reprezentative ale românilor de pretutindeni, în vederea stabilirii unui parteneriat eficient care să urmărească promovarea imaginii României și a românilor în rândul opiniei publice din statele de reședință;
- d) consolidarea valorilor culturale și spirituale românești, în conformitate cu principiile suveranității teritoriale, al bunei vecinătăți și al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale;
- e) inventarierea și protejarea bunurilor culturale, a monumentelor istorice, religioase și culturale aparținând moștenirii culturale și spirituale românești din afara frontierelor României;
- f) acordarea unei atenții deosebite sprijinirii comunităților românești vulnerabile sau amenințate, care prezintă un risc ridicat de asimilare sau a căror componență numerică este în continuă scădere;
- g) stabilirea cadrului instituțional și juridic pe care statul român îl pune în slujba intereselor românilor de pretutindeni.

Art. 5

(1) Români de pretutindeni au următoarele drepturi:

- a) de a beneficia de acces gratuit în România la instituțiile publice de cultură, monumente istorice, situri de patrimoniu;
- b) de a studia în România la toate nivelurile și formele de învățământ;
- c) de a solicita și de a obține, prin concurs, burse de studiu în România, la orice nivel și formă de învățământ, în vederea aprofundării cunoștințelor de limbă română și pentru afirmarea identității culturale și științifice române, în condiții similare cu cele ale cetățenilor români;
- d) de a participa la stagii de perfecționare în România și de a beneficia de facilitățile aferente pentru cadrele didactice;
- e) de a solicita și de a obține sprijinul financiar sau material al statului român pentru a beneficia de manuale, cărți de specialitate, beletristică, publicații și alte materiale editate sau pe suport electronic în limba română;
- f) de a solicita și de a obține sprijinul financiar sau material al statului român pentru construcția sau renovarea lăcașelor de cult în statul de cetățenie/reședință;
- g) de a solicita și de a obține sprijinul financiar sau material al statului român pentru construcția sau renovarea de instituții educaționale cu predare în limba română în statul de cetățenie/reședință;
- h) de a solicita și de a obține sprijinul financiar sau material al statului român pentru susținerea manifestărilor culturale, artistice și religioase ale românilor de pretutindeni, a învățământului în limba română, precum și pentru funcționarea organizațiilor culturale ale românilor de pretutindeni și pentru alte activități legate de obiceiurile și tradițiile acestora;
- i) de a participa la Congresul Românilor de Pretutindeni, organizat în conformitate cu prevederile art. 8;
- j) de a obține vize gratuite pentru participarea la activități având ca scop menținerea și afirmarea identității culturale, etnice, lingvistice și religioase, organizate în România;
- k) de a solicita și de a obține sprijin pentru editarea de publicații și realizarea de producții audiovizuale în limba română, precum și pentru crearea de mass-media proprii;

l) de a primi distincții ale statului român pentru promovarea valorilor culturale, spirituale și științifice românești;

m) alte drepturi prevăzute în acorduri internaționale și programe de colaborare.

(2) De drepturile prevăzute la alin. (1) lit. a)–d) poate beneficia, la cerere, fără discriminare, orice persoană care studiază/predă în limba română în străinătate, indiferent de originea etnică.

(3) Asistența prevăzută la alin. (1) lit. e)–h) și k) va fi acordată cu respectarea strictă a principiului nediscriminării și a reglementărilor interne din statul de cetățenie/reședință, care sunt în conformitate cu standardele europene și internaționale.

(4) Drepturile prevăzute la alin. (1) lit. a)–d) vor fi exercitate pe teritoriul României de cetățenii români identificați ca beneficiari ai prezentei legi, în aceleași condiții ca toți cetățenii români, potrivit Constituției României, republicată.

(5) În relația cu cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, care prestează în afara teritoriului României activități lucrative, autoritățile române cu competențe în domeniu au următoarele obligații:

a) de a veghea la respectarea și protecția drepturilor acestora, conform tratatelor, convențiilor și acordurilor în vigoare;

b) de a oferi asistență și consiliere, precum și de a derula campanii de informare pentru a facilita integrarea socioprofesională a acestora în societatea românească;

c) de a facilita inserția socială a acestora și pe piața muncii din România;

d) de a sprijini întărirea legăturilor culturale, lingvistice, economice și sociale cu România și cu comunitățile locale de unde provin;

e) de a promova educația în limba română și de a facilita accesul acestora la valorile patrimoniului cultural românesc în țările de reședință ale acestora;

f) de a încuraja consolidarea mediului asociativ românesc din afara granițelor care are ca obiect acordarea asistenței la nivel cultural și social a membrilor, de informare și consiliere.

(6) În aceleași condiții ca toți cetățenii români, potrivit Constituției României, republicată, cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, care prestează în afara teritoriului României activități lucrative, se bucură de toate drepturile conferite de legea română.

(7) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, care prestează în afara teritoriului României activități lucrative, au următoarele drepturi:

a) de a obține informații asupra legislației românești în materie, în special cu privire la reglementări care pot afecta interesele lor legitime;

b) de a adresa autorităților propuneri și recomandări pe teme de interes ale politicii de sprijinire a comunităților românești.

Art. 6

(1) Românii de pretutindeni beneficiază de drepturile prevăzute în prezenta lege, pe baza îndeplinirii următoarelor condiții:

a) declară pe propria răspundere, pe baza voinței liber exprimate, cu respectarea condițiilor prevăzute de Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, că își asumă identitatea

culturală română, indiferent de denumirea folosită în statul de cetățenie sau reședință pentru desemnarea minorității sau comunității respective;

b) posedă cunoștințe de limba română corespunzătoare.

(2) Declarația prevăzută la alin. (1) lit. a), respectiv evaluarea cunoștințelor prevăzute la alin. (1) lit. b) se efectuează la sediul misiunii diplomatice sau oficiului consular al României din statul de cetățenie sau reședință, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, prin Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, denumit în continuare *D.R.R.P.*, sau la sediul *D.R.R.P.* din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Modelul declarației și modalitatea de certificare sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

(3) În vederea exercitării drepturilor prevăzute de prezenta lege, declarația prevăzută la alin. (1) lit. a) trebuie însoțită de un document de identitate valabil, emis de autoritățile statului de cetățenie.

(4) Declarația pe propria răspundere a beneficiarului minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani va fi făcută de părinții sau reprezentanții legali ai acestuia, în prezența sa, iar declarația pe propria răspundere pentru beneficiarul minor care a împlinit vârsta de 14 ani va fi făcută de acesta, cu consimțământul și în prezența părinților sau a reprezentanților legali.

(5) Datele cu privire la românii de pretutindeni vor fi păstrate de către Ministerul Afacerilor Externe, cu respectarea legislației în vigoare în materia protecției datelor personale.

Art. 7

(1) Autoritatea competentă din România pentru aplicarea, respectiv coordonarea aplicării prevederilor prezentei legi este Ministerul Afacerilor Externe, prin *D.R.R.P.*

(2) Alte instituții din România cu competențe în domeniu, potrivit legislației în vigoare, vor acorda întregul sprijin *D.R.R.P.* din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, pe bază de parteneriat instituțional.

(3) Pentru aplicarea prezentei legi, *D.R.R.P.* își desfășoară activitatea ca structură fără personalitate juridică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

(4) *D.R.R.P.* este condus de un secretar de stat, numit de primul-ministru. În exercitarea funcției, secretarul de stat emite ordine cu caracter individual.

(5) Ministerul Afacerilor Externe va asigura prezența, în cadrul misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare ale României din statele unde există însemnate comunități românești, a unui diplomat pentru relația cu românii de pretutindeni, cu încadrarea în numărul de posturi aprobat și în fondurile alocate cu această destinație.

(6) Fondurile pentru funcționarea *D.R.R.P.* și realizarea proiectelor destinate românilor de pretutindeni se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Externe.

(7) Atribuțiile principale ale Ministerului Afacerilor Externe, prin structura sa specializată, *D.R.R.P.*, sunt următoarele:

a) elaborează și aplică, în colaborare cu alte instituții cu competențe în domeniu, strategiile guvernamentale, programele și strategiile sectoriale destinate românilor de pretutindeni;

b) elaborează, propune și avizează proiecte de acte normative consacrate consolidării raporturilor statului român cu românii de pretutindeni și participă la elaborarea și negocierea tratatelor și a altor documente internaționale care au incidență asupra situației românilor de pretutindeni;

c) asigură participarea părții române în comisiile mixte privind minoritățile naționale, stabilite în temeiul tratatelor internaționale la care România este parte;

d) dezvoltă parteneriate cu asociațiile și organizațiile reprezentative ale românilor care trăiesc în afara granițelor, prin acordarea de finanțări nerambursabile către entități publice sau private din țară și din afara frontierei României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului Afacerilor Externe pentru această activitate, cu modificările ulterioare, în vederea exercitării drepturilor culturale prevăzute de prezenta lege, inclusiv prin derularea unor proiecte specifice, în beneficiul românilor de pretutindeni;

e) stabilește și dezvoltă raporturi de parteneriat cu structurile guvernamentale însărcinate cu problematica minorităților naționale din țările de cetățenie, pentru asigurarea drepturilor persoanelor aparținând minorității naționale românești, pe principiul reciprocității și conform normelor internaționale în materie;

f) dezvoltă relații de parteneriat cu organizațiile și instituțiile internaționale care se ocupă de supravegherea respectării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale;

g) monitorizează modul în care au loc conservarea și afirmarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a românilor de pretutindeni;

h) colaborează strâns cu structurile parlamentare, cultele recunoscute legal, instituțiile și organizațiile neguvernamentale cu competențe în domeniu;

i) sprijină înființarea și dezvoltarea instituțiilor mass-media scrisă și audiovizuală ale românilor de pretutindeni;

j) sprijină casele limbii și culturii române și centrele culturale ale comunităților românești de pretutindeni;

k) sprijină consolidarea catedrelor, lectoratelor și bibliotecilor de limbă română din străinătate, precum și înființarea unor catedre de romanistică;

l) sprijină elaborarea de studii, cercetări și monografii în zonele locuite de români de pe teritoriul altor state;

m) sprijină acțiunile de cercetare, restaurare, conservare și punere în valoare a patrimoniului cultural românesc din afara granițelor României;

n) contribuie la construirea și restaurarea unor monumente civile și militare, precum și a unor locașuri de cult ale românilor de pretutindeni;

o) asigură protejarea, susținerea și revitalizarea tradițiilor și obiceiurilor locale românești în zonele locuite de români de pe teritoriul altor state.

(8) D.R.R.P. inițiază, organizează sau sprijină orice alte acțiuni considerate necesare și oportune pentru realizarea obiectivelor prevăzute la art. 4.

Art. 8

(1) În scopul întăririi legăturilor cu românii de pretutindeni, anual se organizează sub egida Parlamentului României, în țară sau în străinătate, Congresul Românilor de Pretutindeni, cu consimțământul autorităților statului respectiv, în cazul în care se decide organizarea în străinătate.

(2) Convocarea Congresului Românilor de Pretutindeni se realizează de birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, prin D.R.R.P., iar cheltuielile privind organizarea și desfășurarea Congresului Românilor de Pretutindeni se asigură din bugetul Camerei Deputaților.

(3) Cu prilejul primei sale reuniuni, Congresul Românilor de Pretutindeni își va desemna organele de conducere și va elabora regulamentul de funcționare.

Art. 9

(1) Congresul Românilor de Pretutindeni alege Consiliul Românilor de Pretutindeni, cu caracter permanent.

(2) Guvernul României va asigura Consiliului Românilor de Pretutindeni un spațiu corespunzător.

(3) Modul de organizare și funcționare a Consiliului Românilor de Pretutindeni se stabilește de către Congresul Românilor de Pretutindeni, cu avizul conform al birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului.

(4) Consiliul Românilor de Pretutindeni furnizează informații, analize și propuneri Parlamentului României, D.R.R.P. din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, precum și celorlalte instituții guvernamentale competente, cu care colaborează pentru promovarea de inițiative legislative referitoare la românii de pretutindeni, respectiv la realizarea și aplicarea programelor destinate comunităților românești.

(5) Ministerul Afacerilor Externe, prin D.R.R.P., va asigura secretariatul tehnic al Consiliului Românilor de Pretutindeni și asigură finanțarea activității acestuia.

Art. 10

Se instituie Ziua Românilor de Pretutindeni, care se va sărbători în fiecare an la data de 30 noiembrie, ziua Sfântului Andrei, Apostolul românilor.

Art. 11

(1) Se înființează Muzeul Românilor de Pretutindeni.

(2) Sediul muzeului va fi în municipiul București.

(3) Organizarea și funcționarea acestuia, inclusiv alocarea unui sediu corespunzător, vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 12

În exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Afacerilor Externe, prin D.R.R.P., acordă finanțări nerambursabile destinate derulării proiectelor asociațiilor, organizațiilor, persoanelor juridice și fizice române și din state terțe în beneficiul comunităților românești de pretutindeni, în urma unui proces de evaluare și selecție realizat la nivelul Ministerului Afacerilor Externe/D.R.R.P. și, după caz, în colaborare cu alte instituții ale statului, în conformitate cu principiul transparenței și prevederile legale în materie.

Art. 13

(1) Se reorganizează Centrul „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni sub forma Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, denumit în continuare *Institutul*, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică proprie, în subordinea

Ministerului Afacerilor Externe și în coordonarea directă a secretarului de stat pentru românii de pretutindeni. Institutul are sediul în municipiul București.

(2) Atribuțiile principale ale Institutului sunt:

a) promovarea valorilor culturii naționale în rândul comunităților românești autohtone din vecinătatea României;

b) asigurarea, prin anul pregătitor, a cadrului necesar pentru însușirea limbii, culturii și a civilizației românești de către bursierii statului român;

c) perfecționarea cadrelor didactice care predau limba română/în limba română în comunitățile românești din vecinătatea României;

d) realizarea de studii, analize, cercetări privind comunitățile românești din vecinătatea României, în parteneriat cu instituții publice și organizații neguvernamentale de profil;

e) organizarea de evenimente cu caracter cultural, artistic, științific, educațional, documentar, cu preponderență pentru tinerii români din comunitățile aflate în vecinătatea României, în colaborare cu alte instituții de specialitate;

f) facilitarea dialogului și a colaborării atât a personalităților românești din afara granițelor, cât și a organizațiilor reprezentative ale etnicilor români din vecinătatea României, în scopul conturării unui cadru adecvat comunicării pe segmente socioprofesionale distincte;

g) dezvoltarea de activități specifice, în beneficiul culturii, al civilizației naționale și al imaginii României în lume;

h) conceperea de proiecte și programe educaționale pentru membrii comunităților românești de pretutindeni;

i) editarea unor lucrări de referință privind problematica comunităților românești.

(3) Salarizarea personalului Institutului se face potrivit prevederilor legale în vigoare aplicabile personalului din sectorul bugetar.

(4) Institutul derulează programe de pregătire pentru însușirea terminologiei de specialitate a instituțiilor de învățământ, ale căror cursuri le vor urma persoanele care exercită drepturile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b)–d), și pentru promovarea valorilor culturale românești.

(5) Studenții și cursanții Institutului pot fi bursieri ai statului român, beneficiază de cazare gratuită în spațiile Institutului și pot beneficia de cazare gratuită în căminele studențești pe perioada anului pregătitor.

(6) Cheltuielile curente și de capital ale Institutului se finanțează din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Externe.

(7) Veniturile proprii provin din:

a) activități de cercetare științifică;

b) asistență de specialitate și consultanță;

c) sprijin financiar acordat de organismele internaționale;

d) donații, sponsorizări, precum și alte resurse legal constituite.

(8) Persoanele care exercită drepturile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b)–d) beneficiază de cazare gratuită în cămine studențești pe perioada efectuării studiilor în România, cu condiția dovedirii resurselor insuficiente, în condițiile legale prevăzute pentru cetățenii români.

(9) Autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale în care se realizează activitățile organizate sau coordonate de către Institut vor acorda asistența necesară pentru a asigura, în condițiile convenite, spațiile și echipamentele corespunzătoare pe durata activităților respective.

(10) În scopul desfășurării activității Institutului, clădirea situată în localitatea Crevedia, județul Dâmbovița, proprietate publică a statului, aflată în administrarea Ministerului Afacerilor Externe, se transmite în folosință exclusivă a Institutului, împreună cu terenul și celelalte bunuri mobile și imobile aferente.

Art. 14

(1) Prezentul act normativ nu aduce atingere competențelor Ministerului Educației, Cercetării și Inovării, Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor Publice, Institutului Cultural Român sau ale altor instituții românești de profil în ceea ce privește acordarea de burse pentru cetățeni ai altor state de origine etnică română, cetățeni români cu domiciliul în străinătate și cetățeni străini și nici în ceea ce privește sprijinul material acordat de aceste instituții pentru biblioteci, edituri, publicații, instituții de învățământ, asociații și centre culturale, așezăminte din țară și din străinătate, sprijin constând în publicații, cărți, mobilier și alte dotări.

(2) Acordarea burselor pentru românii de pretutindeni se realizează cu avizul conform al D.R.R.P. sau cu cel al Ministerului Afacerilor Externe, după caz.

(3) Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, D.R.R.P. și Ministerul Afacerilor Externe organizează preselecția pentru românii de pretutindeni care doresc să beneficieze de burse oferite de statul român.

(4) Fondurile pentru asigurarea burselor, cheltuielile de școlarizare și subvențiile pentru cazarea în cămine studențești pentru românii de pretutindeni se prevăd în bugetul Ministerului Educației, Cercetării și Inovării.

Art. 15

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 150/1998 privind sprijinul acordat comunităților românești de pretutindeni, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 16 iulie 1998, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei legi, se abrogă.